

ZULFIJA

QIZLAR QOSUQI

OzSSR DAVLAT NAŞRIJATI
TAŞKENT — 1939

MUNDARIÇA

Bet

Qızlar qoşuqlı	3
Martnı kutganda	7
Kutuş	9
Bahar	12
Bahar kecasi	14
Senin maqtavın	16
Studentka	18
Ahd	20
Ana quvancı	22
Qurdaş qızqa	24
Sent sevardım	26
Haçar	29
Nşandar qız	35

Mas'ul redaktor: H. Zahid.

Texred: Samahmudov.

Korrektor: Oj. Musamuhamedov.

*Basmaxanaga berildi 22/VI-39 da. Basılışa ruxsat etildi 22/XI-38 da.
Tırzalı 10.000. Qaqaz formatı 70×108/³². Naşrĳat lisi 1,25. Qaqaz lisi
tl 0,75. Harfi 10 nci. Indeks N. A. Şartnoma № 339^{ss}. Oznaşr № 293
Ozlit № 9015.*

Ozpoligrafskombinat, Taškent—1939 j. Zakaz № 1383.

QIZLAR QOŞUQI

Sjezd minbaridan sojlajdi;
Baxtga batgan çuvanlar - qızlar.
Zafaridan qoşuq kujlajdi,
Dejdi — zaman baxtlisi bizlar.

Biz jaşajmiz sovet jurtida,
Hajat zavqin eizlar suramiz.
Biz azadmiz, biz humrız dejə
Kokragımız kerib juramız.

Biz bolamız kokniq lacını,
Biz tikamız Qutbqa bəjraq.
Taqlarqa ham salsak qolimiz,
Altınlarga ajlanar tupraq.

Aqlzaniż baxt darjasini,
Jaratamız caman, collarda.
Biz bətamız kommunə sari,
Jav korunsa qırıb jollarda.

Sojlamasdi, dejalmasdi qızı,
Mahküm edi taqdır - bitikkə.
Bukun mumkun maqtansa minq-minq,
U erişgan huquqqa - erkka.

Keca edi şu barna qızlar,
Kşılıkdan mahrum etilgan.
Quşaş kormaj sarqajib juzlar,
Qamci edi sadanni tilgan.

Jaş başidan satilar edi,
Parva qilmaj tokkan jaşıga.
Umri qulliq blan otardı,
Jetar edi zindan başiga.

Nə juralgan başını acıb,
Nə tiqlangan ahi va zarı.
Qajqa barsın bu jerdan qacıb,
Har jarda şu taş - tarazlı.

Ataları iş izlab ketgan,
Balkı ketgan mangı bıraqqa;
Balkı tutgan, baj başın kesgan,
Toldirgandır kozın tupraqqa.

Ana — bajnıq qolida aq sac,
Godakları kocada sarsan.
Cırqırışıb ac va jalanoqac,
Kuni otar izlab parça nan.

Mana şundaj otgan jıl, asr,
Şundaj bolgan insan taqdırı.
Rahat silmaj mihnat qılqan el,
Bolgan bajnıq qullı asırı.

Şu zindanni Oktabr jiqli.
Qullar azad va tapdi qanat.
Quşaş kordi, rojabga ciqdi,
Unga keldi haqqıqıj hajat.

Tar-mar etdi kşanni tusbdan,
„Tusbanlar“nin çasaratlari.
Kotarildi biznin turmuşdan,
Kir hajatnin asaratları.

Kundan-kunga gullar tlaklar,
Kundan-kunga gullajdi turmuş.
Talis bilmas kucli blaklar,
Cunki, halal azadadir iş.

Aitga ketmas basilgan qadam,
Zafar bulan juksalar hajat.
Içad etar bizza har adam,
Har kuni min turli kaşfijat.

Qolqa kirdi oz huquqimiz,
Biz ham endi sanaldik insan.
Asajışta kun koruşimiz,
Kozimiz nur, aram tapdi çan.

Bostan qilar kucimiz qirni,
Taq-taşlarni qılamız asır,
Bilib aldik koknıq sırını,
Endi farqsız asman bulan jer.

Erkimizga ozimiz ega,
Xahişimiz sevgimizdir hur.
Xoçajimiz davlatga mulkka,
Şu vatanga mihrimiz ham zor.

Biznin ucun madanlı turmuş,
Biznin ucun barca ilm-fan.
Texnik, doqtor, alim jetişkan,
„Saci uzun aqli qisqadan“.

Qutqarqannıň qullıqdan elni.
Xızmatiga baqladıq belni.
Tələb qılsa partija, vatan,
Tajjardırmız berarga çan-tən.

Biz jaratdik şundaj bir hajat,
Kormagandı buni adamzad.
Bunda erur zulm atı jat,
Bunda joqdir qajqu va farjad.

Taqdaj qudrat blan quramız,
Başımızda parlajdı qujaş.
Bujuk arzu blan tolamız,
Bizga bujuk Stalindir baş.

MARTNI KUTGANDA

Men erkin vatanda quşdajin azad,
Erkin-erkin osdim, undim gulladim.
Şu hajatda ceksiz quvnaqman ham şad,
Butun barlıqimni şunga jolladim.

Tuqulib koz acgan navbaharimda,
Men kordim Oktabr tanı atganin.
Mamlakat sevincda, qujaş başida,
Bir umr hurlikka, saxtga saqqanın

Zulmatlar qilinqan unda tar-mar,
Cimmatlar olumga mahkum etilgan.
Mart nuri jajratgan, acilgan Hummar,
Ələmi joqalqan, ajdaş jetilgan.

Vatanim camanzar, jaşlik edi gul,
Maktab çanaçanım, sevganim boldi.
Japjaruq dunjada jaşnadi konul,
Uniq zavqı əlan umidim kuldi.

Baxtliman juzim hec cacvan kormadi,
Parançi na ekan bilmadi umr.
Xuşcaq-caq kunimga azab kirmadi.
Stalin—zor qujaş dajim sacar nur.

Taqdiroq tən bergan ajal bukun hur,
Sevimli bir kucdir bizniq vatanda,
Davriga sadaqat, muhabbatlı zor,
Asla qilmajaçaq bujruqın kənda.

Sen bergan huquq bizni sajratgan,
Bizniq kuc zor kuraş çanqlarda jəndi.
Seniñ qalabaqdır bizni jajratgan,
Seniñ namiñ əlan erk qolqa kirdi.

Dunjada zulmdan asla qalmas iz,
Ertaga çahanni qalabaq tutar.
Bizdaj azad bolar barca xatin-qiz,
Şundaj zor va ceksiz sevgila kutar.

KUTUŞ

Ata - ana ujqiqa ketdi,
Ujda faqat Inabat bedar.
Unin kutgan kunlari jetdi.
Bukun ozin sanar baxtijar.

Kicik qaleda bujuk sevinc bar,
Jer juzini tutib ketgudaj.
Qiz kimnidir kutar beqarar,
Qanat bolsa ucis jetgudaj.

Qiz sevincga qarq bolib bir zum,
Xajalida uni koradi.
Goja kijgan kok harbij kastjum,
Tabir qarşisida turadi.

Harbij jgit turar jol kutib,
Kozlar ekan qizni intizar.
Kutib turar dasta gul tutib,
Bujuk dostlik unda mavç urar.

„Qacan osar cozilar bojim.
Qacan menga navbat keladi.
Kutar edim şuni men dajim,
Aşıqardim, jurak təpardı.

Haqiqatqa ajlandi xajal,
Tlaklarim amalda kuldil.
Taq - taşlardan aşdim bemalal,
Vintovka dost joldasim boldi.

Sevinardi, talpinardi dil,
Men ozimni kokda sezganda.
Quşdaj ucdim ruhim ham jenil,
Samaljotda kokni kezganda.

Qzil askar ostirgan kadr,
Bir ucuci bolis jetishdim.
Vatanimga bir saqci, batir,
Hunar, kucga tolis qajtdim.

Bu iş edi, kucga bir snav,
Bu iş edi en muqaddas burc.
Tupraq blan ten boladi jav,
Endi qajda, qacan kelsa duc.

Lekin seni saqindim qozim,
Şunca dilber, şrin edinmi?
Seni kordim quvnadi kozim,
Harbij dostni joqlab keldinmi?“

Qiz başını baqriqa basib,
Şuni dedi qajta va qajta,
Qiz tosatdan seskanib ketib,
Jana boldi qalbi bezavta.

Şu kun qiznin çanidaj sevgan,
Tahir harbij isidan qajtqan.
„Erta albat seni kutaman,
Kelib ket!“ des xat blan ajtgan.

Şu kicgina qaqqaz parcası,
Şundaj bujuk sevinc sojladi:

Şunda qıznın qara kozları,
Umidlarga tolıb ojnadi.

Şunin ucun jurak şaşadı,
Ocaklışgan taq ham atmajdı.
Şucun kozdan ujqi qacadı,
Kokdagı aj haman batmajdı.

Janar julduz, kokda aj kular,
Bari qarar qıznın Juziga.
Gah suqlanar, gahi raşk bınan,
Qaraj - qaraj aqar joliga.

Tatlı hajal qarq etgan, qız çim,
Nə qılışın ozı bilmajdı.
Esar məjin jel bilmaj tınım,
Asta unın başın slajdi.

Qız konıldan kecīrganını,
Goja jel ham, aj ham bıladı.
Janiq kozi bar sırlarını,
Bir qaraşda sojlab beradi.

Qız şundajın xajal bınan mast,
Jana Juragida ot jandi.
Goja ajla sozlaşgac birpast,
Dilidagi armani qandı.

1938-jil

BAHAR

Hava komkuk, unda joq qubar,
Qujaş nurin behad sacadi.
Jerda kulgan, gullagan bahar,
Harkun caman juzin acadi.

Gul acadi baqcalar, baqlar,
Bezanadi bahar guliga.
Qzil lala, zlal japraqlar,
Ilham berar kşı diliqa.

Baqda güllar nhal bnafsa,
Kaşf etadi ozi bir bahar.
Koñullarga beradi naş'a,
Sajrab bulbul har erta nahar.

Hajalinni ozi tartadi,
Gozal appaq peroza tañlar,
Ujqlarni alib ketadi,
Bulbul kuji, məjin şamallar.

Qujaş nurin emgan dərəlar,
Sahralar ham gulga toladi,
Mihnat blan zumrat dalalar,
Kundan-kunga dilbər boladi.

Qişi blan jetilgan jerlar,
Traktorga acsa qulacın.
Iş zavqını surar qız-erlar,
Şabbadalar slajdi sacın.

İşga çıqar sevib, şaşılıb,
Qujaş blan tən turgan qızlar;
İşlər bahar kəbi acılıb,
Lala kəbi qızarqan juzlar.

Dalada iş qajnab ketar tez,
Tańda mihnat zavqli boladı.
Ken havada qujaş juzli qız,
Traktorniq rolin buradı.

Hidga tolıb jellar esadi,
Erkalajdi gullar bargını.
Jurak sevgi blan tepədi,
Oşa qtılqlajdi tujquni.

Bahar şundaj acsa camanlar,
Barca undan gullar terədi
Hatla sacı aqarqan callar,
Bahar kəbi jaşnab kıradi.

Bahar sacıb gulların har gal,
Jer-kokni bezaş adati.
Gul jazadi bahardan gozal,
Şad insannıq hur saadati.

Insan sevib baharga baqar,
Hajatda baxt sevinc kuladı.
İstiqbal ham şundaj bir bahar,
Çannat kəbi jaşnab turadı.

BAHAR KECASI

Keca cimçit, kop gozal keca,
Husnga baj suqlar kiradi.
Salqin tegis badanga pca,
Jellar qir-qir esib turadi.

Bahar keci tiniq va appaq,
Barlıq tolgan gullar hidiga.
Hislar ujqaq, tabiat ujqaq,
Surur berar kşı diliga.

Keca gozal, tiniq kokda aj,
Hakim bilar asmanda ozin.
Aj ham baxtli, mazmunlarga baj,
Sajr etadi butun jer juzin.

Kec musaffa, keca beazar,
Bisdajin pak nafas aladi.
Unda joqdir qajqu ələm, zar,
Sevinclarga tolib otadi.

Kunduzidaj işli har nafas,
Kunduzidaj tun ham naş'ali,
Çilvalanar ceksiz julduzlar,
Jarqrajdi kokniq maş'ali.

Ajda kulus, elektrda nur,
Juragimda sevgi tolquni.
Dajdi şamal jeladi gur-gur,
Aliş ketar kozdan ujqini.

Jerga bahar caman toşagan,
Alma həli gulin tokmagan.
Kok saxmalga gullar burkangan,
Ləb acmagan, bulbul opmagan.

Kozim tuşdı alma guliga,
Dedim taqsam en gozal birin—
Sojlab bersa... Meniç cakkamda,
Dilbərligin, gozallik sırın.

Sundaj gozal baharnın guli,
Undan gozal bız osgan hajat.
Gul tutadi hur insan qoli,
Gulga tolgan butun kainat.

Şu manzara, şu açıb caman,
Qucaqida sevincga batdim.
Aqşam zavqin qanib icib men,
Şuni bılan ajni uzatdim.

SENİN MAQTAVIN

Kor erkam bu seniç vafalı dalan,
Kollektiv mihnatniç duri-gavhari.
Atrafi pajansız korunur ərəq,
Barq urmuş koksida mihnat çavhari.

Baq dalan baxtiñdaj kunda min jaşar,
Paxtalar dilbərki, koñlindaj appaq,
Orgulıç terasan işda vaqtıñ caq,
Kundan-kun işingə muhabbat aşar.

Unı nhallikdan ostirdin qozım,
Ostirdin gullatdiñ ham aciltirdin.
Dalanı korganda quvnajdi kozım,
Sen jerdan hajat baxş hid saciltirdin.

Tañ jeli esadi sacıñni tarab,
Qajratın tunlardan jaratar kunduz.
Sen cıqqac dalaga, seni kuzatib,
Son ketar ujiga kokdagı Jıldız.

Sen harçaq mihnatga nurdaj singanda,
Etagın mamiqqa tolıb ketadi.
Quvanıç biz seni ta'rif etganda,
Senga zor sevgilla Ni'mat ajtadı:

Talıqmas udarnik mislsiz dadıl,
Ham işcan, ham gozal, ham dilbər bir qız.
U bələn sozlaşsan dəm aladı dil,
Kozları şahladır, juzları qırmız.

Erkam deb atadım sınlıım seni men,
Juz qatla hurmatga sazavardırsen.
Həvəsla kop tillar seni sojlajdı,
Maqtaşqa arzılık cin udarniksen.

Sizlar - la quvnajmız, faxirlanamız,
Maqtajmız sojlajmız en gozal dastan.
Sizlar - la abaddir hur vatanımız,
Şu qollar etkandır collarnı bostan.

STUDENTKA

Qujaş turmaj, anañ ham turmaj,
Derazandan nurlar tuşmasdan;
Qalbin tepar uxlaşga qojmaj,
Sen turasan tan jarışmasdan.

Şunda anañ mihri barq urıb,
U ham jastiçın tark etadi.
Kecikmasın qızım deß turıb,
Qajnatıb caj, seni kutadı.

„Bukun ətəj ertarak turdim,
Ana, kutmañ soqrak icarman.
Ada etib şu vazifamni,
Cajinızni içib ketarmam“.

Şuni dejsan, ktaß ustida,
Otkur koziñ tikib oqujsan.
Nəlar korgan insan otmuşda,
Nəlar bolgan, şundan uqasan.

Sen bilmagan kohna dunjani,
Oşa senga sojlab beradi.
Tafakkuriñ oşa ktablar,
Safhasidan mazmun teradi.

Oqus blan jetgan kamalinq,
Kozinda fan nuri mavq urar.
Har korganda saci aq anan,
Qajta basdan jaşarib alar.

Sen ketasan institutin,
Qucaqiqqa şasib, entikib.
Sendaj kulib qujaş ham ciqar,
Jollaringa jaqdu nur sepib.

Kecirganin şu marmar tanda,
Sen oqudin, men şir jazdim.
Kozlari ot zarbdar studentka,
Şu parcani senga atadim.

AHD

Salqin aqşam kopruk ustida,
Ikki çuft koz janib turadi.
Asta suzib bulut koksida,
Bularni aj kokdan koradi.

Qalb sirlini jgit uqdirar,
Çavab kutar. Qizdan joq saza.
Kujib sojlar, qalb şundaj urar,
Qiz tiqlajdi çim va separva.

Xah inangin, xahi inanma,
Jurak boldi seniç - la şajda.
Işq bilmagan asuda qalda,
Sonmas bir ot bolibdir pajda.

Kim cocutdi seni sevgidan,
Hec ujalma, sra qilma ar.
Jaş juraklar sevgisi dildan,
•Əbəd qalar, qilar baxtijar.

Sevdim degin, bexad etgın şad,
Joq demagin, dilni rançitmal
Sevgin jaşar menda umrbad,
Sevguciñni naumid etma!

Şu jitni qiz ham sevardi,
Bilar edi jalqiz qalb buni.
Kozlar hazır kozga tuşganda,
Qaraşları sozladı şunı.

Appaq edi, tiniq edi juz,
Butun qani juzga qujuldi.
Suqlanar aj, suqlanar julduz,
Jana gozal ma'sum edi qız.

Şu aqşamda puxtalandi ahđ,
Dillar tepar bujuk arzuda.
Gozal aqşam baqışladı baxt,
Xajrlaşdı dillar asuda.

ANA QUVANCI

Ana meni triklajin otga taşlama,
Men tegmajman; Samadqari bolsın ozinga.
Titras qaqşab kop qarqama, qalva başlama,
Oldursan ham men konmajman uşbu sozinga.

Men həli jaş ojnab-ojnab künim korarman.
Tinlamadın şundaj haqli menim sozimni.
Kelaçagım japjaruqdir oqub jurarman,
Lekin unutmasman ana, bergan sutinqi.

— Samadqariqa tegmasan, kimga tegasan?
Bitta tanlaganlıq bardır barib teqaqalı!
Ana dema, men qizsizman kozimdan joqal,
Şu andajaq bu qışlaqdan ciqıb ketasan!

Ana qizni qajıb qılıb oz qucağıdan,
Qaldı accıq puşman blan juragi janıb,
Şukun basın alıb ciqdi qız qışlaqidan,
Şundan başlab oqub ketedi ilmga qanıb.

* *

— Keldim ana meni quvqan şu dargahinga,
Quvqan ediq bundan meni gunahkar ajlab.
Sendaj qizim joq degandin, tuşar jadinga,
Jana seni joqlab keldim aq sacıq s'ab.

Tetikmisan mehribanım seni soraqlas,
Sen kecsən ham, men saqindim, korgali keldim.
Oqub jurdim, faqat seni unutalmadim,
Konlıñ alib senga uzur ajtgali keldim.

Kelgan ekan jajrəb jaşnab hur jaşaş davrin,
Hazır çuda ozgarıssan, başqa anasan.
Uruşmajsan qarqamajsan pasajgan havrin,
Bir sozim bar, bilinam bunga qandaj qarajsan.

Ana turmuş qurmaqciman, bolasanmı şad,
Ətəj keldim seni tojga etgali taklif.
Men ham sendan okunaman qattiq umrəbad,
Bir bolaçaq tojımızga etmasan taşrif.

* *

— Minnatdarman tamamilə taşlab ketmadın,
Ajrlıqda kujdi baqrım qadırdan qızım.
Çahl ustida nə qılqanım bilmaj ham qaldım,
Rastın ajtsam puşman boldım, mehriban qozım.

Qorqar edim kormajman deb bitgunca umr,
Kələmkikan deb — kutardım sendan bir asar.
Kunlarimga jana kirdi xursandlik surur,
Gul dijdariñ koruşlıkka boldım, mujassar.

Bar ekanku, oçarlikni tark etar kuniñ,
Sevgan bolsaq men raziman, baxtıqız bolsun.
Qoşaqarın, qam kormajın kop unin, osın,
Şrin şakar mevanız-la baqrınız tolsın.

Minnatdarman sen tojinga meni carlabsan,
Endi olsam kozlarımni jumis ketaman.
Orgulajın qamatından suxsur bolıbsan,
Məjli barıb kujavimni koris kelaman.

QURDAŞ QIZOJA

Sen-la birga çavlan urib dunjaga kelgan,
Sen-la osib şan jaratis kamalga jetgan,
Ruxsat etgın Oktabr-la qutlajin seni,
U ham sendaj sevinc ılan juragi tepgan.

Dunja artıq jarigandi sen tuqulqanda,
Juragini sevinc ılan tiqladi anañ.
Qzil nurga tolis olka tanı kulganda,
Navbaharnıň şamalida jajradi tənəñ.

Sen baxtlisen nadir kunlar dajalik qildi,
Oktabrniq nhal qoli ılan sländin.
Çanda jengan atan qajtia qolioja aldı,
Godaklikdan şundaj şaraf ılan sijlandıñ.

Godaklikdan on sakızga seni kotardi,
Jutuqlar-la otgan senin şrin kunlarını.
Kipriklarıq çıplaşmasdan kecañ otardı,
„A'la“ baha işqi ılan jangan kozlarını.

Marks-Lenin asarlari ılan bajidi.
Qajqu - ələm gardi juqmaj pakiza anga.
Ojnab-kulib „a'la“ baha alis oqudin,
Lekin ba'zan dars tajjarlab jetardin tanga.

Qujaş nurin emis pişgan şaftali kabı,
On sakkizda gozal bolis dilber tolıbsan.
Hırgurq bolsam, qansa canqaq olkanı tələbi,
Tlagıda meditsına jolin tutıbsan.

Bukun tojin Oktabrnın quvnaq qurdaşı,
Taşriklajdi baxtlar əlan dostların, atan.
Peşqadam qız, Oktabrnın sevgan joldaşı,
Caman gulga tolis taşar sen tuqulqan tan.

SENI SEVARDIM

— Qara kozin janar edi nur blan tola,
Nma boldi endi Əzim ma'jus baqasan.
Qaraşlarıñ şubhali bir ma'na anlatar,
Əzim nega meni bunca otda jaqasan.

Şuniñ ucun, senga artıq nazar salmajman,
Şuniñ ucun, sendan meniñ konlım savigan.
Neca kundir işga tuzuk ra'jiñ kormajman,
Nma ozi, işdan kora afzal korungan?

Sen blan men ucrasgandim qajnaq sexda,
Bir udarnik şavvaz ediñ konlım bergandim.
Jaxşı işçi, çuda dadıl, qahraman jgit,
Degan edim; şuniñ blan seni sevgandim.

Oşa caqlar naş'a blan iş kajfin surib,
Planimiz tolaqalsa juzimiz kulib.
Bırqa-bırqa ozuş ojnab tinmaj işlardık,
Quvnar edim, seni taza işlarıñ korib.

Şundaj bırga işlaşarmız, bırga jaşarmız,
Jutuqlardan kozimizga qujuladi nur.
Şu nijatda başlab senga konlimni berdim,
Senga konlım jaqinlaşdı, muhabbat sezdim.

Kutulmagan işni qildin kulgi boldin sen,
Keca demaj, kunduz demaj mast bolis jurdin.
Oziq bilmaj kocalarda qara laj kecдин,
Ajtcı şundan bahramandmi boldin axır sen?

Keca kordim, şu ahvalda, bukun ham kordim,
Bu ahvalda fabrikada uzaq qalmajsan.
Keca maçlis bolgan edi kop gapirdilar,
Bu sozlarnı eşitib men namusga oldim.

Soradilar nə dejişni bila almadim,
Jalqan sozga asia menim tilim barmajdi.
Barın ajtdim qilmişların hec jaşırmadim,
Men ham tojdım bu halindan, taqat qalmadi.

Xalq icida baş kotarib jura almajman,
Bu işlarnı fabrikada hamma ham bilgan.
İşdan savib bundaj jursaq cdaj almajman,
Bilsaq Əzim mana şular qaləimni tilgan.

Bilalmadim başda buniq hec sababını,
Şu caqqaca tuzalar deb oziqa qojdım,
Keltiradi harkimni ham bu qazabını,
Senin sundaj boluşından çuda ham kujdim.

Dermissanki, bu işlarnıq ajəbdari men,
Dermissanki, Qumri seni aqlinqi aldı.
Dermissanki, uni sevdin sevgi savdasi,
Seni şundaj dareədarlik joliga saldı.

Bekar gapni gapırışdan ujalmadıqmı,
Qacan senga bir tkanni rava kordim men?
Duşmanlarıq tajdirgandır toqri jolından
Saadatga jetaklasam gunahkarmi men?

Sojla Əzim, jerga baqma ujalmajin ajt,
Bundan kora parlaq kunni qajda korasan?
Azada iş, erkin jaşaş, mihnat bersa kajf,
Nega şundai ickilikni əfzal korasan?

Sevar edim, sevmas boldim, sen oziñ qildin,
Sen ajədar sevgiga ham, pragulga ham.
Ajtiş qojaş: şundaj jursaq fabrik ham seni,
Tamam quvar, undan kejin sevmajman men ham.

Qajtsan jana, taik ajlasaq bu qılıqınnı,
Jana qara kozlalarında nurlar ojnasa,
Jana kuclı blagında kuclar qajnasa,
Zavod jana qucaqlardi seni toxlidek,
Jana menham sevar edim ilgisiğidek.
Olaj agar bu va'damını ada qilmasam,
Əzim jana, cin qalsından seni sevmasani!

— Qumri endi fikrim juzim, tamam ozgartdim,
Jaruq kunlar, işli tunlar baqrıqa aldı.
Menga ortaq jana fabrik va stanogım,
Juragımla jana işqin abadıj saldı.

Seniñ fikrin mavç uradı haman dilimda,
Haman seni korgan caqda bir ot tuşadı.
Jadiñdasan unutalmam hatta tuşumda,
Muhabbatın olganımcı qanda çosadı.

1935. jıl:

HAÇAR

I

Men korganda Haçar gul edi,
Navbaharga çilmajis baqqan.
Jigilarnıñ kozi şu edi,
U, ot edi har dilni jaqqan.

Uni sevdi bajlandı kop dil.
Şu qamatnıñ şajdası boldı.
Dajını banddır unıñ birla til.
Işqi blan juraklar toldı.

Şu kujdurar menin juragım,
Dilimdadır sevgi degan dard,
Derdi, Kamal — şudır tlagım,
Mendan ozga alalmas bir mard.

Məjli bir kun baqar aftab, •
Kamal tapsın taza gul ruxsar.
Unga koz tikkanlar behsab,
Dard kormasın, ossin beazar.

Haçar degan najab, əsl gul,
Allıb qojsdi fikru - zikrimni.
Şu ma'suma əsuda konul,
Aşna qildi menin erkimni.

Qır-qır eskan məjin şabbada,
Opis juzin, kirdi suqlı.
Hatta uni'qılıb tamaşa,
Aju-julduz bilmajdi ujql.

Haçar osar, aj husni tolar,
Osar unda həvəs va arzu.
Aqlı osar, bojlı cozular,
Kundan-kunga artadı abro.

II

Ana derdi: on altı tolsa,
Bir munasib kujavga bersam.
Ujlı bolsa, jajrab jalcisa.
Jajraganın olmajın korsam.

Lekin, birkun acmən, birkun toq,
Olcalmajman barlar blan boj.
Qudrat jetmas, madarım ham joq,
Dançıqarıs qilalmajman toj.

Faqat dilda bir gavharım bar,
Bran çajga çajlasam şu, bəs.
Olıb ketsam qozım bolıb xar,
Undan kora baxtsız qız bolmas.

Men olarman qaladi qızım,
Sarqajadi kimlarga juzi.
Bolarmikan xaru-zar qızım,
Jaqarmikan biravga sozi.

—Taqañ ata boladi erkam,
Ac bolsa ac, toq bolsa toqsan.
Rahm qilsin mehrisan egam,
Gunahsizsan, qızım mu'lussan.

Həli jaşsan baxtijar qilar,
Blagında ços, qan, quvvatın.
Baxtin bolsin harcaq madadkar,
Kop Jaşagin, kulsin hajatin.

Ana ketdi tolib pajmani.
Kirdi Haçar kuniga əzə.
Kotarildi ahu - foqani,
Tanha uni tınladi faza.

Bir çan qulaq salıb tınlamas,
Baqri burjan Haçar dardini.
Berarmidi kşıga birpas,
Ana bolsa unıq gardini.

Ujga kirsa, uj „jutar“ uni,
Tort tamandan siqar tanasin,
Basinqrar ujqusiz tuni,
Tort tamandan sorar anasin.

— Qani meniç mehriban ajim,
Azab uqubat-la bergan çan.
Kokragiga şamal tegmajin,
Olıb ketgan qımmat bahajim.

Tun-kun demaj corilik qılıb,
Bellarında bıtdi darmanıñ.
Şunca kucin, teriñ toksan ham,
Diliñ tola ketdi armanıñ.

Kunlar otdi, otdilar hafta,
Haçar ucun boldi bu kop jıl.
Guldaj ruxsar soldi kulfatda,
Korgan kşı dejər edi sil.

Mana Haçar, mana oşa qız,
 Mana oşal solğan gul ruxsar.
 Endi bukmas u, taqdiroqa tiz,
 U, mislsiz baxtga bolgan jar.

Janı hajat, janica turmuş,
 Ozgartibdir qıznın juzını.
 Barlıq ackan mehriban aquş,
 Baxtnı kordi acib kozını.

Cecan boptı cıqarıbdır at,
 Hamma kojlar unıq -niadıhını.
 Gozal boptı tapıb kainalat,
 Rastlagandır nhal qaddini.

Qajsi baqda jetilibdir u,
 Qajsi baqəan tarab ostirdi.
 Çuft carasnı kozga jaşırıb,
 Kırıpkıslan uni tostirdi.

Men kormajman kozlarında nəm,
 Aəzajında ələm kezganın.
 Ojamgin enias sen şadu-xurram,
 Hec kormajmanı qajqu ezganın.

Tolgan edi qam blan dilin,
 Şu qıjnadi seni jaşlıdan.
 Artıq bijran, tatlidir tilin,
 Nalar otdi --sojla başından.

— Anam olgac qaldım men tanha,
 Basdi aqır qajqu iztirab.
 Qajdan tlaj mihr va panah,
 Jıqlar edim kozım moltırab.

Barlıqımni basdi şundaj taq,
Oşa basdi juksak kokragım.
Qalalmasman bu dargahda saq,
Mahv degandim barça tlagım.

Qojnin acdi menga bujuk baxt,
Men sujandim oz jaş kucımgı.
Qıamxanadan ucdım Pajtaxt —
Tekstilniň fabzauciga.

Korsatdilar menga şundaj jol,
Keldim fabzaucda oqudim.
Bir jıl boldı, oqusım bitib,
Dunja-dunja citlar toqudim.

Kundan-kunga artar muhabbat,
Kundan-kunga şad, xurram turmiş.
Kunda artar mihnatga sabat,
Şaraflıdlır fabrikamda iş.

IV

Jgit xursand, qalbi asuda,
Endi jetgan oz muradiga.
Sevgisiga joqdir nhaja,
Gul Haçarı jetgan dadiga.

Keca otdı ularnın toji,
Qavişdilar sevişgau jurak.
Birgalaşdı ularnıq uji,
Birgalaşdı ikki pak tlak.

Muhabbat zor, ruhlari juksak,
Bitgan bukun songi joq dastan.
Bujuk baxtla tepadir jurak,
Tabriklar aj, tabriklar asman.

Kokda tolun aj jarqiraqan,
Çilvalanan sansiz juluzlar.
Kunduzidaj tun ham jarigan,
Nurlar blan caqnajdi kozlar.

Xarsillajdi otli paravoz,
Signal kutar qarri masinist.
Unda çonar staxanovci,
Komsomol qiz, işçi kommunist.

Kuzatadi biri xatinin,
Biri aziz erka qizini.
Biri kuzatadi atasin,
Biri dosti şrin sozini.

Kamal qalar, kozlari parlar,
Ajriladi bir ajga jardan.
Bezavtadir, juragi janar,
Qacan qajtar jari Maskavdan.

Aqşam qujaşını kuzatib,
Kokda kulib tolun aj qaldi.
Sevgilini Maskav uzatib,
Muhabbatli janı jar qaldi.

NŞANDAR QIZ

I

Qiz xursanddır şunga hammadan,
Uji, toji-tojga ajlandi.
Plan tolgan, Pajtaxt carlagan,
Aq imarat şundaij sjılandı.

Bitgan unın janı aq ujl,
Bu uj unga jani qonqan baxt.
Asman ılan opuşgan bojl,
Budır unga mihnat qılqan taxt.

U toj qilar jgit-çuvanlar,
Jıqılışqan unın ujiga.
Kujdan-kujga kocar dutarlar,
Baqlışanıb unın tojiga.

— Anca kecikdinjız Totixan,
Navbat sizga sizniki ojun,
Ojnan koraj kozlarım qansin,
Sainqandim kormajanca kun.

Ojnar cilvir sacli Totixan,
Ojnar uni caqnaqan kozi.

Ortaqlari mehrini tartgan,
Şu Totixan dilbarsin ozi.

Totixan ham udarnik çuvan,
Marhamatdan qalmaj işlagan.
Oz işiga berib tənu-çan,
Quvnaq jaşab, navvat tişlagan.

Ujní tutgan Totixanlar kop,
Dan ciqarqan jgitlar şunda.
Kolxoz ucun abro bolgan top,
Jaş kelinlar-çuvanlar şunda.

Ojun kulgi qziqan bir pajt,
Batajazgan toqquz kunli aj.
Hania 'ujlar, hama oqur bəjt,
Janı zaman mazmuniga baj.

Tan jarişdi. Qızlar qozqaldı,
Gələ bulbul komdi ornidan.
Dostlarını qız qucaqladı,
Sonsız mihər blan bojnidan.

II

Tikdirganman kok duxaba ton,
Tikdirganman kojlak bir neca:
Qzil atlas, şahi, markazit,
Aldını, jetar baris qajtqunca.

Jol çəsduqi tajjar tappa-taxt,
Hamən dilni tartar paxtalar.
Cunki tapdim men oşandan baxt,
Oşa blan hajatim parlar.

Qujaş bir ot asmanda qalqar,
Hamajaqni nur basgan qajnaq.

Aq altınlar vadisi balqar,
Qizlar terib jutardi ojnaq.

Qaraj-qaraj kozim tojmajdi,
Dilni tartar su gozal hajat.
Organganman, turib bolmajdi,
Isşa tuşdim men ham nhajat.

Hec bolmasa oşa çalb etgan,
Altinimni bir teraj dedim.
Paxta ucun çanini bergan,
Dostlarimni bir koraj dedim.

Qolim işda ruhim Maskavda,
Stalinni axtarar kozim.
Nma bolar uni korganda,
Nə dejarman, bilmajman ozim.

Maşın bardı xırman başığa,
Xabar ketdi paxtazar bojlaß.
Jiqilişdi dostlar qasımoqa,
Derlar aman qajtiñiz ojnab.

Xajrlaşdim bir neca kunga,
Haman qızlar qucaqlar, opar.
Tuşurdilar meni maşinga,
Maşın jolda quş kabı ucar.

Başlaß jerni jaxşı işladik,
Bar qajmaqi ciqdi betiga.
Xavi-hataridan kozdaj asradik,
Gard juqturmaj appaq betiga.

Uruqlıqdan altın bolgunca,
Jaş baladaj kozdan kecirdik.
Capdik uni mihri qanqunca,
Suv orniga şarbat içirdik.

Tanda ciqib qajtdiq şamda,
Biz kuzatdik har kun qujaşni.
Saf havada jenil şabbada,
Jumşaqqına sladi başni.

Kosaklarni kotaralmas baş,
Marvariddaj bolis terilgan.
Dala tolis barca qarri jaş,
Hama bordan işga berilgan.

Har kun terdim, etakladim dur,
Har kun qildim aq paxtadan taq.
Blakda kuc, kozim tola nur,
Mihnat desa acaman qucaq.

Men sarf qildim şundaj kucimni,
Kundan-kunga qajrat mol boldi.
Unutmadim asla burcimni,
Baxt etaklab kunlarım kuldi.

Har kun artdi mihnat unumi,
Bar vçudim şunga boldi band.
İş kajf berdi unin qururi,
Kokragimni kotardi baland.

Dedim qojmaj terib alajiq,
Abrojimiz şunga qojułqan.
Juzimizga bir daq salmajiq,
Bu adatdir bizda sujulgan.

Suni harkim ciqarmaj esdan,
Sur'atiga sur'at qosardı.
Ojnaq kujlар uzulmaj tildan,
Altın vadisini qurşardi.

Şu tlakda hama xurram, şad,
İşga mihr blan bajlangan.

Hama işcan mihnat sevgan zat,
Dilda bujuk plan çajlangan.

Şunlıq işqi hardamda coşib,
Jetakladi zor iş tarafga.
Muhabbatni sur'atga qosıb,
Eriştirdi bızni şarafga.

III

Başın slar on sakkız bahar,
Mavç uradi bahar juzida.
Qahramanlıq mardlik jarqirar,
Marhamatniq şahla kozida.

Maskav barganini sozlajdı,
U, sozlajdı metro kezganın.
Kezar ekan marmar dunjasın,
Ozin baxtlı bir qız sezganın.

„Metro ekan çuda açajıb,
Bu, dunjada misli joq bir çaj.
Busbutun jurt şu çajda qajıb,
Afsus tamaşadan mahrum aj.

Oz kozim-la dahini kordım,
Men-la kordi miňlas qarri jaş.
Nuri bılan jarişdi kozim,
Uniň ozi boldı bir qujaş.

Men erişdim şu fazilatga,
Sundaj baxtga sazavar boldim.
Şunda taqıb nşan kokrakka,
Bujuk hurmat şarafga toldim.

Kopni kordim, kopni organdım,
Ustazlarım berdi jollanma.

Organganim, eşitganlarım,
İşlарimда solar qollanma.

Şu kуллarnı kordi jaş umr,
Şu dәmlarga men boldim ega,
Kremlнıq jaruq julduzi,
Oz nурларын qujdi kozimga.

Pajtaxtnıq kapitaniga,
Mihr blan taşakkur etdik.
Nşan taqib paxtazar jerga,
Terimizga siqmajin qajtdiq“

BAHASI 60 t.

На узбекском языке

Зульфия

ПЕСНИ ДЕВУШЕК

ГОСИЗДАТ УзССР

Ташкент — 1930